

Nieuwe buren

Maak kennis met nieuwkomers in De Fryske Marren

VluchtelingenWerk Nederland

Colofon

Tekst	Arend van der Meulen
Fotografie	Marjan Schmit Visser
Vertalingen	Zakaria Hameed Tsigereda Gebremichael Gebru
Tolken	Doaa Al Janabi Tsigereda Gebremichael Gebru Tahran Vatandoost Achmed
Samenstelling	Everdien Brinkhuis
Uitgave	VluchtelingenWerk Noord-Nederland integratiekantoor De Fryske Marren december 2021

Beste lezer,

Ook in 2021 konden we er niet omheen: beelden van stuurloze bootjes op de Middellandse Zee, duizenden mensen die vast zitten in een niemandsland aan de grens van Europa en overvolle asielzoekerscentra in eigen land. We horen en lezen dagelijks over asielzoekers. Maar wie zijn nou de mensen achter die statistieken? Wie zijn het die hun leven wagen op een wankel bootje of die lopend de woestijn doorkruisen?

In dit boekje leest u de verhalen van bijna alle asielzoekers die in 2021 in De Fryske Marren kwamen wonen. Bijna, want een enkeling is te bang om te praten, uit angst voor represailles tegen de familie die nog in het land van herkomst is.

In dit boekje maakt u kennis met de nieuwkomers. U leest waar ze vandaan komen, wat hen drijft en wat hun dromen zijn. Waarom ze van Nederland houden en wat ze zo opmerkelijk vinden aan ons land.

Prettige kennismaking!

Team VluchtelingenWerk Noord-Nederland
De Fryske Marren

Dear reader,

Also in 2021 we could not ignore it: images of rudderless boats in the Mediterranean Sea, thousands of people trapped in a no man's land on the border of Europe and overcrowded asylum seekers centers in our own country. We hear and read about asylum seekers every day. But who are the people behind those statistics? Who are they who risk their lives on a wobbly boat or cross the desert on foot?

In this booklet you can read the stories of almost all asylum seekers who came to live in De Fryske Marren in 2021. Almost, because a few are too afraid to talk, out of fear for reprisals against the family who is still in their country of origin.

This booklet introduces you to the newcomers. You will read where they come from, what drives them and what their dreams are. Why they love the Netherlands and what they think about our country.

We wish you a nice acquaintance!

Team VluchtelingenWerk Noord-Nederland
De Fryske Marren

Mashande, fietsenmaker uit Afrika:

“Kinderen moeten met elkaar kunnen spelen, altijd”

Ndagijman Mashande (35) had nog nooit van Nederland gehoord tot hem, in een vluchtelingenkamp in Oeganda, door de UNHCR werd verteld dat hij daar naar toe zou gaan. Inmiddels woont hij met zijn vrouw Esperance Eliza (30) en vier kinderen in Balk. Een heel verschil met zijn thuisland Congo. “Maar Nederland is goed. Koud, maar goed.”

Er was in Congo “heel veel oorlog en heel veel geweld”. Zeker in de regio Rutchuru aan de oostkant van het land, tegen de grens met Oeganda. Mashande had er een fietsenzaak. Maar het etnisch geweld dwong hem in 2009 de vlucht te nemen naar het buurland.

Hij zat er in een groot vluchtelingenkamp, waar hij weer een bescheiden eigen fietsenzaakje opbouwde. In 2019 kreeg hij de kans om te vertrekken naar het buitenland. Nederland nam een grote groep vluchtelingen op en Mashande kon mee. “We konden niet kiezen. De UNHCR zei ‘Je gaat naar Nederland’. In een hotel in Kampala kregen hij en nog

enkele tientallen andere vluchtelingen les in Nederland. “We zaten in groepjes en leerden van alles. Over hoe koud het hier is, hoe de wasmachine werkt en over het gas waar je op moet koken en dat Nederland een waterland is waar iedereen kan zwemmen.”

In juni 2019 kwam hij in het azc in Balk terecht, sinds januari heeft hij er een eigen huis. Dat hij met zijn gezin in Balk kon blijven, heeft hij te danken aan fietsenmaker Michiel Hoek van 't Fietshoekje in Oudemirdum. Daar had Mashande met bemiddeling van een vrijwilliger van VluchtelingenWerk een baan gekregen.

"In het azc werkte ik ook al als fietsenmaker voor de bewoners. Ze hebben voor mij geregeld dat ik bij Michiel kon werken." Even dreigde dat Mashande naar Ter Apel zou moeten verhuizen, want daar kwam een woning vrij. Zijn werkgever heeft er mede voor gezorgd dat hij in Balk kon blijven. "Michiel wilde mij niet kwijt. Hij heeft gevraagd of ik hier in de buurt mocht wonen, zodat ik kon blijven werken."

Na twee jaar spreekt Mashande goed Nederlands en zelfs een paar woordjes Fries. "Nederlands is niet zo moeilijk. Fries wel. Dat is heel moeilijk: Goeiemiddei."

In Balk voelt hij zich thuis. "Is mooi, rustig dorp, goeie mensen. Ik wil hier blijven tot ik dood ga. Veel mensen zijn aardig, maar er zijn ook wel die niet aardig zijn. Die groeten niet op straat." En het steekt hem als zijn kinderen niet met andere kinderen mogen spelen. "Dan zeggen ze 'Jij mag niet met donkere kinderen spelen'. Zijn ze bang voor. Is niet

goed. Is verdrietig. Doet pijn. Kinderen moeten met elkaar kunnen spelen, altijd."

Wennen aan het klimaat en de Nederlandse gewoontes gaat soepel. "Koud is goed. Dat houdt ziektes tegen. In Afrika is het erg warm en heb je veel ziektes." Verbazing is er geregeld over die malle Nederlanders. Wat hem het meest opvalt? "De honden. Hier heeft bijna iedereen een hond. In Afrika heeft niemand een hond, maar hebben ze allemaal een kat. Hier zie je soms hele grote kerels lopen met hele kleine hondjes. Soms hebben ze wel twee honden, hele grote."

Waar hij van droomt? "Een auto, een eigen huis en een eigen fietsenzaak. Dat zou mooi zijn. In Afrika kun je zo een zaak beginnen. Is makkelijk. Hier in Nederland is het heel erg moeilijk." Maar het gaat vast lukken. "Eerst naar school en nog beter Nederlands leren."

'Nederlands is niet zo moeilijk. Fries wel'

"Children should be able to play with each other, always"

Ndagijman Mashande had never heard of the Netherlands until he was told - by the UNHCR in a refugee camp in Uganda - that he was going there. He now lives in Balk with his wife Esperance Eliza and four children. Quite a difference with his home country Congo. "But the Netherlands are good. Cold, but good."

There was "a lot of war and a lot of violence" in Congo. Especially in the Rutchuru region on the eastern part of the country, near the border with Uganda. Mashande had a bicycle shop there. But ethnic violence forced him to flee to the neighboring country in 2009. He was in a large refugee camp, where he started a modest bicycle shop of his own. In 2019, he had the opportunity to leave for another country. The Netherlands took in a large group of refugees and Mashande was able to accompany them. He and a few dozen

other refugees were taught about the Netherlands in a hotel in Kampala. "We sat in groups and learned how cold it is here, how the washing machine works and about the gas you have to cook on. And that the Netherlands is a 'watercountry' where everyone can swim."

At the AZC Mashande resumed his work as a bicycle repairman and now Mashande works at 't Fietshoekje in Oudemirdum. What does he dream of? "A car, a house of our own and my own bicycle shop. That would be nice. You can start a business like this in Africa. That is easy. Here it is very difficult." And it annoys him when his children are not allowed to play with other children. "Then they say, 'You are not allowed to play with dark children'. Are they afraid of. Is not good. Is sad. Hurts. Children should be able to play with each other, always."

Taxichauffeur Mohamad en verpleegkundige Fatima uit Syrië:

“Dit land is vol met kansen”

Ja ooit, als het regiem van dictator Assad zou verdwijnen uit Syrië, en het zou weer veilig zijn, ja dan zouden Mohamad Moustafa (36) en Fatima Kenjo (33) weer teruggaan. Immers het is hun vaderland. Maar het gaat voorlopig niet gebeuren. En dus bouwen ze aan een nieuw leven in Nederland.

Een leven vooral voor hun twee kinderen Majd en Aya. Een leven waarin ze alle kansen gaan grijpen. “En dat gaat goed komen, want kansen zijn er genoeg hier.”

Mohamad en Fatima kennen elkaar al zo lang. Ze speelden als buurkinderen samen in hun dorp Afrin in het noordwesten van Syrië. Trouwden toen Mohamad 18 was en Fatima 15. Waren gelukkig samen toen Mohamad op de taxi reed en Fatima werkte in de kinderopvang.

Maar de oorlog in Syrië maakte een einde aan hun toekomst

daar. Mohamad moest het leger in, wat hij niet wilde, of de gevangenis. Dat was 2013. Ze kozen er voor om te vluchten, te voet, richting Turkije.

Hun vluchtverhaal is als dat van vele anderen vol ontberingen, gevaar en uitbuiting. Uiteindelijk belandden ze in Istanbul. Mohamad had verschillende baantjes, werkte dag en nacht tegen een hongerloon. “Je was vluchteling. Je had geen rechten. Werd uitgebuit. Ik ging er aan kapot. Kon het niet volhouden!”

In 2019 vluchtte hij via Griekenland naar België. Omdat hij een vals paspoort had, mocht hij het land niet in. Hij moest terug of naar een ander land. Het werd Nederland, waar hij lange tijd in het azc in Balk woonde, totdat hij dit voorjaar een huis in Joure kreeg. Toen kon ook Fatima – die tot die tijd met hun kinderen bij haar broer in Istanbul woonde – overkomen. Ze hoopt dat die broer binnenkort ook naar Nederland kan komen.

Contact met de familie in Syrië is er geregeld via telefoon en internet. Maar het is wel afhankelijk van de verbinding, want heel vaak werkt die niet. Ze hebben een foto gezien van hun vroegere huis dat aan flarden geschoten is.

Mohamad ging bij de keuze voor Nederland vooral af op het advies van kennissen en familieleden die hem waren voorgegaan. "Zij hebben altijd gezegd 'Ga naar Nederland'. Hier wonen goeie mensen. Hier zijn ze goed voor vluchtelingen, en hebben ze goed onderwijs voor de kinderen. Hier is geen racisme en geen discriminatie."

Vooraf het goede onderwijs telt zwaar voor hen. Want alles draait om de toekomst van de kinderen. "Zij moeten een beter leven krijgen in vrijheid. En dat kan in Nederland, hun nieuwe vaderland."

Mohamad en Fatima willen zo snel mogelijk aan de slag met het leren van de taal en met de inburgering. Daarna wil Mohamad zo snel mogelijk aan het werk. Op dit moment doet hij vrijwilligerswerk bij de Kringloopwinkel. Het liefst zou hij werken bij een timmerman of bouwbedrijf. Fatima wil doorleren en aan het werk in de kinderopvang. "Dat kan in Nederland. Hier is het onderwijs goed. Dit land is vol met kansen. Die gaan we pakken."

Inmiddels voelen ze zich al aardig thuis in Joure. Ze kennen via hun kennissen en vrienden andere grotere steden als Groningen en Leeuwarden. Maar die zijn hen te druk. "Hier is het rustiger, hier zijn de mensen ook aardig tegen je." Waar ze wel aan moeten wennen is het weer en vooral de regen. Mohamad: "Hier heb je soms vier seizoenen in een dag. En het is veel kouder, maar dat is juist goed voor mij."

'Hier heb je soms 4 seizoenen in 1 dag'

الوطن الأم

نعم يوماً ما، إذا زال نظام الدكتاتور الأسد من سوريا، وكان الوضع آمناً مرة أخرى، نعم، سيعود محمد مصطفى وفاطمة كنجو مرة أخرى. بالطبع، فهو وطنهم.

لكن هذا لن يحدث حالياً، لهذا فهم يبنون حياة جديدة في هولندا "وبالأخص لطفليهما مجد وآية". "يجب أن يحصلوا على حياة حرة أفضل. وهذا ممكن في هولندا، وطنهما الجديد".

تزوجا عندما كان محمد يبلغ من العمر 18 عاماً وفاطمة 15 عاماً. كانا سعيدان معا عندما كان محمد يعمل على سيارة أجرة وكانت فاطمة تعمل في حضانة. لكن الحرب في سوريا وضعت حداً لمستقبلهم هناك. قصة هروبهم قصة كثيرين آخرين، مليئة بالمشقات والأخطار والاستغلال.

عند اختيار محمد هولندا، اعتمد محمد بادئ الأمر على نصيحة المعارف وأفراد عائلته. "لقد قالوا دائماً، "أذهب إلى هولندا"، هنا يعيش الناس الطيبون. هنا هم جيّدون مع اللاجئين، ولديهم تعليم جيد للأطفال. لا عنصرية ولا تمييز هنا.

يريد محمد وفاطمة المباشرة بتعلم اللغة والاندماج في أقرب وقت ممكن. بعد ذلك، يريد محمد أن يبدأ العمل في أسرع وقت ممكن. ويفضل أن يعمل في مهنة النجارة أو شركة بناء. وتريد فاطمة مواصلة الدراسة والعمل في رعاية الأطفال. "هذا ممكن في هولندا. التعليم جيد هنا. هذا البلد مليء بالفرص، سننتهز فرصنا".

Basel, student journalistiek uit Syrië:

“Hier heb je vrijheid van meningsuiting”

Het gaat hem lukken, het maken van een eigen tv-programma waarin hij de Arabische wereld vertelt hoe een rechtsstaat werkt en hoe belangrijk gerechtigheid is in de wereld. Ja, hij beseft dat er een lange weg te gaan is. Maar als je een droom hebt, dan kun je die verwezenlijken. Volhouden.

Nu woont de uit Syrië afkomstige Basel Suleiman (29) in een bescheiden appartementje in Balk. Vier jaar geleden vluchtte hij uit zijn vaderland. Het oorlogsgeweld, de onderdrukking, het onrecht en ook de oproep (lees: verplichting) om in het leger te moeten dienen, lieten hem geen keus. Hij liet zijn woonplaats Deir ez Zor in het oosten van Syrië en zijn familie achter zich en vertrok naar Turkije. Als bootvluchteling belandde hij in Griekenland en van daaruit reisde hij, onder andere via Kosovo en Servië, naar Nederland.

Dat Nederland zijn nieuwe thuisland moest worden, wist hij al lang. In Syrië studeerde hij journalistiek en tijdens die

studie en de voorbereidingen op zijn vlucht had hij zich al verdiept in welk land het best zou zijn om in te wonen. De keuze viel op Nederland, want hier is alles goed geregeld, hier is een prima zorgstelsel, een goed rechtssysteem. “Hier leven mensen in vrijheid en hebben ze een gegarandeerde vrijheid van meningsuiting.”

Basel Suleiman wilde altijd al journalist worden. Het liefst maakt hij documentaires voor tv. Om de mensen in de Arabische wereld te laten zien hoe het elders op aarde gaat. Hoe een democratie in Nederland en in Europa werkt. Hoe de politiek in andere landen functioneert. En waarom je niet

bang hoeft te zijn in een land waarin het rechtssysteem goed gefundeerd is. Want dat is de basis van alles.

Hij weet, het zal niet eenvoudig zijn om zijn doel te bereiken. Het halen van de inburgeringscursus en het leren van de taal is cruciaal. Hij spreekt het Nederlands al een beetje, evenals het Engels. En hij heeft geleerd dat Nederland een land is waarin alles mogelijk is. "Zeker als je dromen of talenten hebt. Nederland helpt je dan om die talenten te benutten en je dromen te verwezenlijken. Alles is hier mogelijk."

Natuurlijk hij mist zijn dorp en zijn familie. Hij was de derde in een gezin met vier jongens en vijf meisjes. Een broer is ook gevlucht en zit nog in Griekenland. En hij hoopt dat zijn familie ook naar Nederland kan komen, ooit. Zodat ze als gezin weer bij elkaar kunnen zijn. Maar hij weet ook dat het

moeilijk wordt.

Terug naar Syrië? Hij wil het niet en hij is het ook in de toekomst niet van plan. Het is te gevaarlijk door de oorlog en de vrijheid ontbreekt. Bovendien bouwt hij in Nederland een eigen gezin op. Hij kreeg een relatie met een landgenote die ook was gevlucht en in Bakuwoon woont. In januari wordt hun kindje geboren.

Nu hij hier een tijdje woont weet hij dat hij de goede keuze heeft gemaakt toen hij zich oriënteerde en informeerde over Nederland. Natuurlijk is er verwondering, over de huizen en de waterpartijen in de woonwijken en zoveel meer. Toch is het leven hier zoals hij het wel verwachtte: "Nee, het is beter nog. De mensen zijn vriendelijk en behulpzamer dan hij dacht. Ze glimlachen altijd."

'De mensen glimlachen hier altijd'

“الديمقراطية هي الأساس”

أراد باسل سليمان (29 عامًا) دائما أن يكون صحفياً، فهو يفضل عمل أفلام وثائقية للتلفزيون ليرى الناس في العالم العربي كيف هو الحال في مكان آخر على وجه الأرض، كيف تعمل الديمقراطية في هولندا وأوروبا، وكيف تعمل السياسة في البلدان الأخرى. ولماذا ليس هناك حاجة للخوف في بلد حيث النظام القانوني مؤسس بشكل جيد. لأن ذلك أساس كل شيء.

منذ أربع سنوات ، فر باسل من عنف الحرب والقمع والظلم. ترك مكان عيشه وعائلته في دير الزور شرقي سوريا ليصل إلى تركيا. وكلاجئ على متن قارب انتهى به الأمر في اليونان ومن هناك سافر إلى هولندا ، مرورا بكوسوفو وصربيا.

يعلم أنه لن يكون تحقيق هدفه بالبسيط، فالاندماج وتعلم اللغة أمران هامان. والان يتحدث باسل القليل من الهولندية ، كما هو حال الإنجليزية. "لكنه تعلم أن هولندا بلد حيث كل شيء ممكن،" بالتأكيد إذا كانت لديك أحلام أو مواهب.

علاوة على ذلك ، يقوم باسل ببناء عائلة في هولندا، فقد أقام علاقة مع فتاة من بلده، هي الأخرى فرت من بلدها. في كانون الثاني سيولد طفلهما.

Ibrahim, politieman uit Istanbul:

“We waren doodsbang, maar hadden geen keus”

Ibrahim had een goed leven in Turkije. Studeerde drie jaar voor advocaat en werkte bij de politie in Istanbul. Maar na de coup in 2016 veranderde er veel. Het Erdogan-regiem verdacht veel politiemensen ervan dat ze de coupplegers zouden steunen. Ibrahim werd ontslagen en moest onderduiken. Kwam illegaal bij een bakker te werken en besloot in 2019 te vluchten.

Als bootvluchteling belandde hij met zijn gezin in Griekenland. “Natuurlijk, dat was gevaarlijk en we waren doodsbang. Maar we hadden geen andere keus. Het was kiezen tussen vluchten of de gevangenis.” Veel van zijn collega’s waren al opgepakt en veroordeeld tot lange celstraffen, anderen waren hem al voorgegaan en vluchtten naar Europa.

Via Rhodos kwam het gezin in Athene terecht en van daar uit zou het naar Napels vliegen. Maar Ibrahim kreeg contact met collega’s die al in Nederland woonden en zij haalden hem en zijn vrouw over hier ook voor te kiezen. Het is een goede

keuze geweest. “Nederland is een goed land. Het is stabiel en we voelen ons veilig. De mensen zijn vriendelijk.”

Via Ter Apel kwam het gezin in het azc in Balk terecht. Dit voorjaar volgde de toewijzing van een woning. Hier wil Ibrahim een bestaan opbouwen. Hij heeft al goede contacten met de burens en hij heeft zich aangemeld bij de voetbalclub. Zo hoopt hij meer contacten te krijgen.

En natuurlijk werk. Hij wil graag een baan. Een technisch beroep, bij een bakker werken, bij de politie wellicht? “Alles is mogelijk, maar eerst de taal leren.” Een eenvoudig

gesprek in het Nederlands gaat hem goed af, maar dat is onvoldoende om ergens aan de slag te kunnen.

Ibrahim en Nagihan willen beiden zo snel mogelijk de taal- en inburgeringscursussen oppakken. Want Nederland wordt hun nieuwe vaderland. Terug naar Turkije kan zeker niet onder het huidige regiem. "Dan ga ik meteen voor 20 jaar de gevangenis in." En ooit, als er in Turkije betere tijden aanbreken, gaan ze dan terug misschien? Ibrahim heeft er geen vertrouwen in. "De democratie is in Turkije en andere oosterse landen niet stabiel, zoals in Europa. Een nieuwe leider zal hetzelfde doen: democratisch aan de macht komen en dan de democratie weer afschaffen."

Contacten in Nederland heeft Ibrahim vooral met zijn vroegere collega's die hier ook wonen. Contact met andere Turken via de moskee, daarvoor is hij huiverig. "In de moskee willen ze alles van je weten en je weet niet wat ze met die kennis doen. Het Turkse regiem leest alles."

Alle familie van Ibrahim en Nagihan woont nog in Turkije. Hopelijk kunnen de ouders binnenkort voor een vakantie overkomen. Daar kijken ze echt naar uit. Aan die plannen wordt gewerkt, maar of het lukt en ze visums krijgen is nog de vraag. "We zullen zien."

Na de coup van 2016 veranderde er veel in Turkije

"We were terrified, but had no other choice"

Ibrahim had a good life in Turkey. He studied law for three years and worked for the police in Istanbul. But after the coup in 2016, a lot changed. The Erdogan regime suspected many police officers of supporting the coup plotters. Ibrahim was fired and had to go into hiding. Came to work illegally at a bakery and decided to flee in 2019.

As boat refugees he and his family ended up in Greece. "Of course, that was dangerous and we were terrified. But we had no other choice. It was a choice between fleeing or prison." Ibrahim got in touch with colleagues who already lived in the Netherlands and they persuaded him and his wife to choose this as well. It's been a good choice. "The Netherlands is a

good country. It is stable and we feel safe. The people are friendly." He already has good contacts with the neighbors and has signed up for the football club. In this way he hopes to get more contacts. And of course work. He wants a job. A technical profession, working for a baker, perhaps with the police? "Everything is possible, but first learn the language."

And someday, when better times come in Turkey, will they go back? Ibrahim has no confidence in it. "Democracy is not stable in Turkey and other eastern countries, as it is in Europe. A new leader will do the same; come to power democratically and then abolish democracy again."

Jean Gitwaza uit Congo wilde dominee worden: "De Europeanen brachten ons God en nu geloven ze er zelf niet meer in"

Op Facebook sloeg de vonk over. Over vele duizenden kilometers, tussen Sandrine (28) in Balk en Jean (41) in Rwanda. Inmiddels zijn ze getrouwd en wonen ze met hun drie kinderen Prince (11), Isak (3) en Nathan (1) in een keurige woonstraat in Balk. Om nooit meer weg te gaan.

Sandrine woont al tien jaar in Nederland. Ze was twee jaar eerder gevlucht voor het etnisch geweld in Congo. Zestien was ze en zwanger, toen ze in Nairobi in een vluchtelingenkamp terecht kwam. "In Congo was er veel geweld. Als de soldaten komen, worden alle meisjes verkracht en blijven veel meisjes zwanger achter." Ze vertelt het schijnbaar onbewogen, maar er gaat een wereld van verdriet en angst achter schuil.

Ze kwam met haar zoontje op uitnodiging naar Nederland en kreeg een woning in Balk. Ze deed haar inburgering, leerde de taal, deed vrijwilligerswerk en voelt zich thuis. "Balk is goed, daarom woon ik hier ook al zo lang. Nederland is goed. Goed voor kinderen."

Op Facebook ontmoette ze Jean Gitwaza. Hij kwam ook uit Congo maar vertrok, om het geweld in Congo te ontlopen,

Jean en Sandrine ontmoetten elkaar via Facebook

naar buurland Rwanda. Kreeg daar ook een Rwandees paspoort. En had een droom: dominee worden.

Het Facebook contact tussen Sandrine en Jean intensiverde. Tien maanden lang belden ze en schreven ze met elkaar. Het werd echte liefde die in 2015 werd bezegeld met een huwelijk. Daarvoor reisde Sandrine naar Rwanda.

Het werd een mooi feest, maar Jean kon niet mee met Sandrine terug naar Nederland. "Dat was heel moeilijk met de papieren." Pas in 2018 kon hij zijn vlucht boeken en eerder dit jaar kreeg hij op basis van Europese regelgeving waar Nederland aan moest voldoen, eindelijk zijn verblijfsvergunning.

Jean reageert zoals vele vluchtelingen die in Nederland een nieuw bestaan opbouwen. Het is hier goed, veilig, groen en koud. En wat is iedereen hier rijk en vriendelijk. Natuurlijk, soms kom je weerstand tegen. Maar over het algemeen wil iedereen helpen. Sterker nog, hij was twee keer een tas vergeten op straat. Beide keren kreeg hij ze gewoon terug, met inhoud. "Ongelooflijk. Dat zou in Afrika nooit gebeurd zijn. Dan was je het kwijt geweest. Maar hier, niemand steelt hier van elkaar."

Hij spreekt redelijk Engels en vloeiend Frans, maar vindt het Nederlands erg moeilijk. Had op school wel geleerd waar Les Pays-Bas lagen en dat het er koud zou zijn, maar schrok toch toen hij in februari op Schiphol uit het vliegtuig stapte en in de sneeuw stond. Voor het eerst van zijn leven.

In Balk zocht hij al snel contact met de kerk en kreeg daar vrienden en kennissen. Hij verbaast zich erover dat de kerken hier steeds leger raken, dat mensen hier niet meer geloven in een God. "Ik vertelde het aan mijn vader in Afrika dat de kerken hier leeg zijn. Hij wilde het niet geloven. De Europeanen hebben ons God gebracht en nu geloven ze er zelf niet meer in. Onbegrijpelijk. Hoe kan dat?"

Misschien moet hij, die ooit dominee wilde worden, nu de Europeanen maar als zendeling bekeren. Een gulle lach volgt: "Ja dat zou mooi zijn. Maar dat kan niet. Het is veel te moeilijk om hier dominee of pastor te worden."

Hoe hij zijn toekomst dan ziet? "Hier blijven wonen, de taal leren en dan werken. Ik wil alles wel doen." Terug naar Afrika? "Nooit meer. Hier is het veilig."

Sparks

Sparks of love flew on Facebook. Over many thousands of kilometers, between Sandrine in Balk and Jean in Rwanda. They are now married and they live with their three children Prince (11), Isak (3) and Nathan (1) in a neat residential street in Balk. To never leave.

Jean is from Congo but left to avoid the violence, to neighboring Rwanda. And he had a dream: to become a pastor. Meanwhile, the Facebook contact between Sandrine and Jean intensified. In 2015 Sandrine traveled to Rwanda to marry her great love.

It turned out to be a great party, but Jean couldn't go back to

the Netherlands with Sandrine. "That was very difficult with the papers." He was only able to book his flight in 2018 and earlier this year he finally received his residence permit on the basis of European regulations.

In Balk he quickly contacted the church and made friends and acquaintances there. He is amazed that the churches here are getting emptier, that people here no longer believe in a God. "I told my father in Africa that the churches here are empty. He didn't want to believe it. The Europeans brought us God and now they no longer believe in it themselves. Incomprehensible. How is that possible?"

Foto: Doaa Al Janabi

Sawsan, kinderverpleegkundige uit Syrië:

“We willen een veilige toekomst voor de kinderen”

Ja inderdaad, het is een vreemde situatie waarin Sawsan Mahfoud (38) zich bevindt. Ze woont in Joure, met haar zontje Iskandar, is net bevallen van zontje Caesar, maar haar partner woont met een andere vrouw en zijn dochters in Oosterzee.

Het is een gevolg van de oorlog in Syrië. We zijn gedwongen door de oorlogsgebeurtenissen, zeggen Sawsan en haar ex-man Wissam. Beiden komen uit Syrië. Daar kenden ze elkaar.

Sawsan was kinderverpleegkundige in een ziekenhuis in Damascus maar moest in 2016 vluchten naar Libanon toen het ziekenhuis werd platgeschoten door raketten. Omdat het

voor een alleenstaande vrouw erg onveilig was in Libanon, nam Wissam haar onder zijn hoede. Ze trouwden en kregen een zontje.

Wissam kwam in 2017 als vluchteling op uitnodiging naar Nederland. Volgens de regels van de gezinshereniging volgden Sawsan en Iskandar vorig jaar september, al moest

ze eerst officieel van Wissam scheiden. Via Ter Apel en het azc in Balk, waar ze zes maanden verbleef, kreeg ze dit jaar een huis in Joure.

Nederland wordt haar nieuwe vaderland. "Het is hier veilig. Hier heb je kansen. Hier kun je studeren. Hier kun je iets bereiken. Hier kun je iets betekenen en hebben de kinderen een toekomst." En dat is een groot verschil met de paar jaar dat ze in Libanon woonde. Het was een angstige, onrustige periode. "Je wist niet of je de volgende dag nog een brood had om te eten."

Met haar familie in Syrië – ze is de jongste in een gezin met tien kinderen – heeft ze nog zeer geregeld contact via het internet, tenminste als dat werkt in het door oorlog verscheurde land.

Omdat ze de taal nog niet goed spreekt – pas na de bevalling begint ze aan de inburgeringslessen – heeft Sawsan nog niet veel contact met de Justers. Een Bosnische buurvrouw helpt haar en is een vriendin geworden. Met anderen wil ze

graag contact. "Maar dat komt wel, als ik eerst de taal maar ken." En natuurlijk komt Wissam dagelijks langs om haar te helpen.

Wat haar vooral bevalt aan Nederland, is dat het rustig is en dat alles goed is geregeld. "Je hoeft je hier geen zorgen te maken. Dit is een land dat goed is voor zijn burgers. En het leven is hier ontspannen. Er is geen cultuur van eerwraak en dat is goed."

Omdat ze uit een grote stad kwam, was Sawsan wel wat gewend wat betreft de Westerse mentaliteit. Wat haar in Nederland vooral verwonderde? "De huizen hebben allemaal een punt dak. Hoe hebben ze dat gedaan?"

De toekomst ziet ze met vertrouwen tegemoet, samen met Wissam en zijn andere gezin met vier dochters. "Zijn andere vrouw is een goede vriendin van mij." Met elkaar willen ze werken aan een veilige toekomst voor de kinderen. Als ze meer gesetteld is, wil ze graag weer aan het werk. Het liefst weer als nurse, kinderverpleegkundige.

'Je hoeft je hier geen zorgen te maken'

أحداث الحرب

نعم، بالفعل، إنه وضع غريب تجد فيه سوسن محفوظ (38 عامًا) نفسها. تعيش في يابورا مع ولديها ، لكن شريكها يسكن مع امرأة أخرى وبناته أيضا في مكان آخر في فريزلاند

إنها نتيجة الحرب في سوريا. تقول سوسن وزوجها السابق وسام "أحداث الحرب أجبرتتنا على ذلك". كلاهما من سوريا، حيث تعرفا على بعضهما

كانت سوسن تعمل ممرضة أطفال في مشفى في دمشق ، لكنها اضطرت إلى الفرار إلى لبنان في عام 2016 عندما أغلق المشفى بسبب قصفه بالصواريخ. ولأنه كان غير آمن على الإطلاق لامرأة ان تعيش لوحدها في لبنان، أخذها وسام تحت رعايته. تزوجا وأنجبا ولدا. الآن هما مطلقان قانونيًا ، لكن وسام يظل شريكها. "زوجته الأخرى صديقة جيدة لي". معا يريدون العمل من أجل مستقبل آمن للأطفال

أصبحت هولندا وطنها الجديد. "إنه آمن هنا. وهنا لديك فرص". لكن ما يسرها بشكل خاص في هولندا هو أنها هادئة وأن كل شيء منظم جيدًا. "لا داعي للقلق هنا. هذه دولة جيدة لمواطنيها. والحياة هنا مريحة. لا توجد ثقافة الشرف (كما هو مفهوم لدينا) وهذا أمر جيد". عندما تصبح سوسن أكثر استقرارا ، ترغب في العودة إلى العمل مرة أخرى. والأفضل لها أن تكون ممرضة أطفال مرة أخرى

Haitham, leraar metaalbewerking uit Aleppo: ***“In Nederland zijn vrouwen zelfstandig en onafhankelijk”***

Ja, hij is wel eens eenzaam, alleen in een klein huisje in Sint Nicolaasga. Woonde ooit in de grote Syrische stad Aleppo. Als hij in dit dorp op zaterdagavond of zondag op straat loopt, komt hij niemand tegen. “Dit is een dorp van gezinnen en oude mensen. Niet van mensen van mijn leeftijd. Ik kan hier niet eens naar de sportschool.”

Toch is Haitham Kasabo (36) niet ontevreden. Integendeel. Dit is het Nederland waar hij een nieuw leven wil opbouwen. En over de Nederlanders niets dan lof. Ze zijn vriendelijk en behulpzaam.

Dat merkte hij bijvoorbeeld toen hij in oktober 2019 zonder een cent op zak arriveerde op het centraal station in Utrecht. Met geld van een kennis had hij in Hamburg een treinkaartje gekocht. Hij vroeg een voorbijganger waar het politiebureau was. “Dat wist die man niet, maar hij belde zijn broer om te vragen waar ik als vluchteling naartoe moest: Ter Apel. Mensen helpen je overal.” Hij kreeg een treinkaartje naar Emmen, en daar een buskaart naar Ter Apel. Via het azc in Balk belandde hij deze zomer in Sint Nicolaasga.

Haitham komt oorspronkelijk uit Afrin, woonde en werkte lang in Aleppo. Was metaalbewerker – “CNC frezer en ik werkte met machines van Siemens” – en leraar metaalbewerking aan een technische school. Zat twee jaar in het leger, maar werd in 2014 toen de oorlog oplaaide, opgeroepen om te vechten voor

het regiem van Assad.

Dat weigerde hij. "Het was een burgeroorlog, gevecht van brother to brother. Ik zou mijn buurman moeten vermoorden. Dat kan ik niet." Hij vluchtte naar Turkije, woonde zes jaar illegaal in Istanbul, kwam als bootvluchteling aan in Griekenland en reisde via Albanië, Kosovo, Servië, Hongarije en Oostenrijk naar vrienden in Duitsland. Meestal te voet.

Al in Griekenland werd duidelijk dat hij naar Nederland wilde. "Ik werkte in een restaurant waar de chef vertelde dat Nederland beter is dan Duitsland. Daar is racisme. In Nederland word je als vriend behandeld. En hij had gelijk. Als we in Duitsland bij een hotel aanklopten, keken ze je van top tot teen aan en stuurden ze je weg. Hier krijg je een bed, bad en onderdak."

Inmiddels heeft Haitham al een aantal vrienden in de buurt. Hij fietst er naar toe in Sneek en Lemmer. Verwondert zich als zovelen over het Nederlandse klimaat - "zelfs in de zomer naar het strand moet je een paraplu meenemen"

- en onze gewoontes en eigenaardigheden. Zoals de fietsende vrouwen en moeders, Nederlandse toiletten die volhangen met foto's en prullaria en de typisch Nederlandse stampotten als eten.

Het deert hem niet. Hij vindt het prachtig en wil zo snel mogelijk volwaardig deel uitmaken van die samenleving. Werken in de metaal? "Graag. Maar dan moet je wel de taal perfect beheersen anders maak je fouten." Hij is er druk mee bezig. Morgen weer naar school.

Hij zou hier graag een vrouw ontmoeten en een gezin stichten. "Maar dat wordt moeilijk. In Syrië willen vrouwen graag trouwen, omdat het eigen zelfstandigheid geeft. Maar hier in Nederland zijn vrouwen zelf al onafhankelijk en zelfstandig. Hier blijven ze graag alleen en krijgen ze ook veel later kinderen, of willen ze die helemaal niet, omdat ze het al goed hebben. Dat wordt het voor mij wel moeilijk om een goede vrouw te vinden." Ook dat zou in een grotere stad anders zijn.

'Ik zou mijn buurman moeten vermoorden. Dat kan ik niet'

الأصدقاء

هيثم من عفرين السورية، عاش و عمل طويلا في حلب في صناعة المعادن، "عملت على آلة الفريزر سي ن سي و عملت على آلات شركة سيمينز"، عمل مدرسا لتصنيع المعادن في مدرسة تقنية. خدم سنتان في الجيش، لكنه في العام 2014 وعندما نشبت الحرب، استدعي للقتال من أجل نظام الاسد

ذلك ما رفض. "كانت حربا أهلية، قتال أخ ضد أخ. فيها يجب أن أقتل جاري. ذلك ما لا أستطيع". فر إلى تركيا وعاش في اسطنبول بشكل غير قانوني لمدة ست سنوات، ووصل إلى اليونان بواسطة قارب، وسافر عبر ألبانيا وكوسوفو وصربيا و هنغاريا والنمسا ليصل إلى أصدقاء في ألمانيا. وكل هذا على الأغلب سيرا على الأقدام

في اليونان أصبح واضحا له فعلا أنه يريد الذهاب إلى هولندا. "عملت في مطعم حيث قال لي رئيس الطهاة ان هولندا أفضل من ألمانيا. هناك "عنصرية. في هولندا تتم معاملتك كصديق، وكان على حق

والان، لدى هيثم بالفعل عدد من الأصدقاء في الجوار. يركب دراجته الى بلدي سنيك و ليمر. يود الزواج هنا وتكوين أسرة. "لكن هذا صعب. تحب المرأة في سوريا الزواج لأنه يمنحها الاستقلال. ولكن هنا في هولندا تتمتع المرأة ذاتها بالفعل بالاستقلال". ينصب تركيزه أولاً "على تعلم اللغة الهولندية." "إلى المدرسة غدا

Kesete uit Eritrea

Veilig na een vlucht van twaalf jaar

Het was een lange en gevaarlijke reis die Kesete Mana (29) uit Eritrea maakte voordat hij in Lemmer onderdak kreeg. Een reis van wel twaalf jaar langs een tiental landen.

Voordat hij moest vluchten, woonde hij bij zijn ouders in Shamouko. Zijn vader, die eerder in het leger werkte, had er een boerderij. Het leven was goed. Kesete volgde een technische opleiding aan de middelbare school en werkte op de ouderlijke boerderij.

Dat duurde tot 1999. De politieke spanning in het land liep op, de onrust werd steeds groter en Kesete kreeg een dwingende oproep om dienst te nemen in het leger. De jonge Kesete zag geen andere uitweg dan te vluchten en stond aan het begin van een lange reis waarin de gevaren varieerden van omkomen van de dorst in de woestijn, tot verdrinking op de Middellandse Zee.

Ja het was soms erg gevaarlijk en hij was soms heel erg bang. Zoals de keer dat ze met vrienden in oude auto's in de hitte de Libische woestijn doortrokken. Of toen ze op kleine bootjes op zee dreven. Hij is verschillende vrienden en medereizigers verloren. Meer uitweiden doet hij liever niet.

Hij was in Soedan, Egypte,

Israël, Rwanda, Uganda, Zuid-Soedan, Libië en Italië. Maar hij was niet altijd onderweg. Zo woonde hij vijf jaar in Israël waar hij werkte als huisschilder en lasser. Met het geld dat hij er verdiende, begon hij later een supermarkt in Djoeba in Zuid-Soedan. Maar in de burgeroorlog daar werd de winkel in brand geschoten en verloor hij zijn gehele bezit.

In november 2019 arriveerde hij in Nederland, het land waar het leven goed is, zo hoorde hij onderweg van ander vluchtelingen. Sinds kort woont hij in Lemmer. "Nederland is erg mooi en de mensen zijn vreselijk behulpzaam. Ze willen alles voor je doen en hebben mij ook met van alles geholpen en veel gegeven. Je voelt je hier echt welkom."

Wat hem opvalt? "De zelfstandigheid van oudere mensen. In Eritrea helpen de jongere mensen de ouderen. Maar hier

willen de ouderen alles zo veel mogelijk zelf doen. In Eritrea staan in de bus de jongeren ook op voor de ouderen. Maar hier blijven ze gewoon zitten en laten ze de ouderen staan. En iedereen vindt het gewoon."

Inburgeren staat natuurlijk hoog op zijn programma. Eerst de taal leren en dan aan het werk. De eerste woordjes Nederlands kent hij al. Geleerd van YouTube. Het liefst gaat hij aan de slag in een technisch beroep, of heftruckchauffeur worden, dat lijkt hem ook prachtig.

En dan is er natuurlijk nog zijn vriendin Kibra. Hij kende haar al vanuit Shamouko, maar zij was al eerder gevlucht en woont al langer in Joure. Kesete wist dat niet en was haar uit het oog verloren. Maar, o toeval, hij vond haar terug in Friesland. Inmiddels hebben ze een zoontje Noah. Het leven is goed. "We zijn nu veilig."

'Oude mensen zijn hier zo zelfstandig'

ጽማቅ ሓሳባት ከሰተ

ድሕሪ 12 ዓመት ውሑስ ሂወት ከሰተ ማና

ጉዕዞ ከሰተ ማና ወዲ 29 ካብ ኤርትራ ነዊሕን ሓደገኛን ድሕሪ ምንባሩ ኣብ ለመር መዕቆቢ ተዋህቦ።

ኣብዚ 12 ዓመታት ኣብ ብዙሓት ሃገራት በጽሖ። ቅድሚ ካብ ኤርትራ ምውጽኡ ምስ ስድርኡ ኣብ ሻምብቆ ይቕመት ነበረ። ከሰተ ናይ ካላኣይ ደረጃ ትምርቲ ተማህረ ምስ ስድራቡቱ ድማ ኣብ ሕርሻ ይሰርሕ ነበረ።

ከምዚ ኢሉ ከሳብ 2009 ምስ ስድራቡቱ ድሕሪ ምጽናሕ ኣብታ ሃገር ዝነበረ ፖለቲካዊ ውጥረት ወሰኸ ናዕቢ.

ድማ ተላዕለ። ከሰተ ከኣ ናብ ኣገልግሎት ዘገድድ ጻዊዒት ስለዝቐረበሉ ካብ ምህዳም ሓሊፉ ካሊኦ ኣማራጺ ኣይነበርን። ድሕሪ እቲ ነዊሕ ጉዕዞ ጽምእ ምድረቦዓን ናይ ማእከላይ ባሕሪ ሓደገኛ ማዕበልን ከሰተ ኣብ ሕዳር 2019 ናብ ኔዘርላንድ ኣተወ። ኣብዚ ቅረባ ግዜ ከኣ ኣብ ለመር መንበሪ ገዛ ተዋህቦ። ሃገረ ኔዘርላንድ ጽብቕታን ህዝባ ድማ ተሓጋጋዘይን ኮይኑ ረኸቦ። ንሱ ካብ ኔዘርላንዳውያን ብዙሕ ሓገዝ ከም ዝረኸበን ይገልጽ።

ኣብ መንጎ ኤርትራን ኔዘርላንድን ዝረአዮ ፍልልይ ኣንተሎ። ኣብ ኤርትራ ንዓበይቲ ምሕጋዝ ንቡር ኮይኑ ኣብ ኔዘርላንድ ግና ኣቶም ዓበይቲ ባዕሎም ኪገብሩ ኣቶም ዝደልዩ። ካልኣ ድማ ኣብ ኤርትራ ኣብ መጎዓዝያ መንእሰያት ንዓበይቲ ተሰኢም ኮፍ ዮብልዎም ኣብ ኔዘርላንድ ግን ኮምኡ ኣይገብሩን ኢዮም። ነዚ ድማ ከም ንቡር ኢዮም ዝሓሰብዎ ይብል።

ኣብዚ ሕጂ እዋን ምስ ኣደ ወዱ ከብራ ሓደሽ ሂወት መስራቱ ይርከብ። ምስ ከብራ ኣብ ሻምብቆ መታዓብይቲ ኢዮም። ኣብዚ ሃገር ድማ ናህ ዝበሃል ቆልዓ ወለዱ። ኣብዚ ሕጂ እዋን ድማ ብሰላም ይኑበሩ ኣለዉ።

Mahdi Moghadam uit Teheran is een soefie: "In Iran is alles verboden"

Van de miljoenenstad Teheran naar Balk, dat is nogal een overgang. Maar Mahdi Saffari Moghadam (40) en zijn vrouw Hana Haiyani (41) en dochtertje Parnian (5) zijn er blij mee. Dat het hier zo rustig is, amper verkeer, schone lucht, dat is goed. Terug naar de stad, nooit meer.

Mahdi is een man die graag het initiatief neemt. Toen vrijwilligers van VluchtelingenWerk klaar stonden om te helpen bij het inrichten van de nieuwe woning, was die hulp amper nodig. Want Moghadam had een legertje eigen vrienden en collega's ingeschakeld.

Het tekent de ondernemer die hij was in Teheran. Had daar een eigen bedrijfje met grondverzetmachines. Was aannemer, net als zijn vader, die eerst voor de overheid werkte maar later een bouwbedrijf had en villa's bouwde in het rijkere Noorden van de stad.

Dat hij redelijk goed Engels spreekt, komt door zijn moeder. Die stuurde hem naar een speciale opleiding. Het zal je ooit

van pas komen, zo voorspelde ze. En ze had gelijk, want doordat hij Engels spreekt, heeft hij nu al een jaar een baan en kan hij in het eigen levensonderhoud voorzien.

Toen hij in Luttelgeest in het azc zat, klopte hij aan bij tractorspecialist Koop van der Wal in Luttelgeest. Daar werk hij nu met veel plezier als monteur.

In 2018 besloot het gezin te vluchten. Moghadam is een aanhanger van het soefisme, een mystieke stroming binnen de islam met een aversie tegen traditionele theologische wetten en redeneringen. En daar had het streng islamitische regiem in Iran steeds meer problemen mee. Bijeenkomsten werden verboden en de soefi's werden vervolgd. Veel van

zijn soefi-vrienden en kennissen zijn inmiddels opgepakt.

Toen ook bij Mahdi Moghadam de soldaten voor de deur stonden en hijzelf twee dagen moest onderduiken in een kelder, besloot het gezin de vlucht te nemen. Een mensensmokkelaar regelde dat ze op de luchthaven van Teheran langs de douane konden en op een vliegtuig werden gezet. Dat het Amsterdam werd waar ze uitstapten, was geen bewuste keuze. Dat bepaalde de smokkelaar. "We spent a lot of money."

Ze kenden Nederland niet, maar het bevalt hen hier prima. "Het leven is goed, veilig en je bent vrij, in tegenstelling tot Iran, waar alles verboden is. Weet je, ik was nog maar een kind en liep op straat in een T-shirt. Toen kwam de politie en hebben ze mijn armen zwart geverfd, want je mocht niet met blote armen over straat. Hier hoeft je niet bang te zijn voor een politieman, kun je rustig met je vrienden een

biertje drinken en zijn de sociale media op internet vrij toegankelijk."

Waar ze aan moesten wennen? "De wind, die waait hier altijd hard en de Nederlanders gaan gewoon in T-shirtje en met natte haren naar buiten als het zo waait." En natuurlijk de directheid van de Nederlanders. "Zij kijken je recht aan als ze tegen je praten en zeggen meteen wat ze willen. Daar moesten we erg aan wennen, maar het is goed. Ik leer het al."

Een toekomst opbouwen in Balk gaat hen lukken. Dochter Parnian spreekt al heel goed Nederlands en als de ouders dat ook doen, wil moeder Hana graag weer werk in de administratie bij een groot bedrijf. Dat deed ze in Teheran ook. En Madhi? Hij zou het liefst weer een eigen aannemersbedrijf beginnen. "Het is nu nog een droom, maar het komt goed."

'De mensensmokkelaar bepaalde naar welk land we gingen'

"In Iran everything is forbidden"

From the metropolis of Tehran to Balk, that is quite a transition. But Mahdi Saffari Moghadam and his wife Hana Haiiani and daughter Parnian are happy with it. That it is so quiet here, hardly any traffic and clean air.

Mahdi is a man who likes to take the initiative. When volunteers from VluchtelingenWerk were ready to help furnish the new home, that help was hardly needed. Because Moghadam had brought in an army of his own friends and colleagues. It shows the entrepreneur he was in Tehran. He had his own company there with earth-moving machines. He has now been working for a year at tractor specialist Koop van der Wal in Bant and can provide for his own livelihood.

In 2018, the family decided to flee. Moghadam is a follower of Sufism and the strict Islamic regime in Iran had more and more problems with that. A people smuggler arranged for

them to be put on a plane at Tehran airport. The fact that it was Amsterdam where they got off was not a conscious choice. That's what the smuggler decided. "We spent a lot of money."

"Life is good, safe and you are free, unlike Iran, where everything is forbidden. You know, I was just a kid walking down the street in a T-shirt. Then the police came and they painted my arms black, because you were not allowed to walk on the street with bare arms."

What did they have to get used to? The directness of the Dutch. "They look straight at you when they talk to you and immediately say what they want. We had to get used to that, but it's good. I'm already learning." He would prefer to start his own contracting company again. "It's still a dream, but it's going to be okay."

Familie Idris uit Eritrea:

Waar is de zolder?

Ja, de attente buurman kan dan wel zeggen dat er al een week een lamp brandt, boven op zolder, maar waar is dat dan? En hoe kom je daar? Want hij was al wel boven geweest op de slaapkamers, maar dat daar dan nog een zolderetage boven ligt, is nieuw voor hem.

'In een soort sollicitatiegesprek hoorden we dat we naar Nederland gingen'

Het is voor Ahmed Idris Mohammed (38) nog wennen en ontdekken in de nieuwe woning in Joure. Want een opklapbare vlioztrap die naar de zolder leidt, hij had er nog nooit een gezien. Maar hij weet nu hoe die werkt en heeft nu ook gezien waar de cv-ketel hangt.

Het gezin van Ahmed en zijn vrouw Rhwea Hassan Ibrahim zit middenin de verhuizing vanuit het azc in Luttelgeest. Vrienden brengen huisraad met onder andere een grote tafel die maar amper door de deur past en ze prijzen het nieuwe onderkomen. "Is mooie huis. Goede woning." De drie kinderen Abdulkarim (8), Feruz (6) en Ferdoz (4) verkennen hun huis ondertussen spelenderwijs.

Ahmed komt met zijn gezin uit Asmara, de hoofdstad van Eritrea. Hij werkte er bij een garage als autoverkoper. De politieke onrust die het land verscheurt en het daarmee gepaard gaande geweld liet hen geen andere keus dan alles achter zich te laten en een veilig heenkomen te zoeken.

Via Sudan en Libië kwamen ze als vluchtelingen in Niger terecht. Via de UNHCR werden ze uitgenodigd om naar Nederland te komen. Hij kreeg een soort sollicitatiegesprek

via de computer en hoorde dat ze naar Nederland konden. In maart landden ze op Schiphol. Hij kende het land niet, maar is nu uitermate blij dat ze hier een nieuw bestaan kunnen opbouwen. "Het is hier goed, veilig en rustig. No fighting, but freedom."

Wat hij van de toekomst verwacht? "Dat de kinderen veilig naar school kunnen." En natuurlijk wil hij zo snel mogelijk aan het werk. Laat hem maar sjouwen, zwaar werk doen. Het maakt hem niet uit. "Unloading lorries" bij voorbeeld, bij boeren. Dat soort werk.

Hij deed dat ook graag tijdens zijn vlucht, onder andere in Soedan. Daar pikte hij ook het Engels op, dat hij redelijk beheerst. Gewoon door te praten met andere mensen. Of hij op die manier ook het Nederlands gaat leren? "Misschien, maar Nederlands is moeilijk, veel moeilijker dan Engels."

Moeilijker nog dan dat, is het gemis van de familie. Die van hem en die van zijn vrouw wonen allemaal in Eritrea. Natuurlijk, ze hebben vrijwel dagelijks contact via telefoon en internet. Dat verzacht de pijn, maar het gemis blijft.

ጽማቕ ሓሳባት ኢድሪስ ያውረ ፊደላት ምንገር አብ ሓዲሽ ቤት

ን ወዲ 38 ዓመት አሕመድ ኢድሪስ አሓመድን ምልምማድ ሓዲሽ ገዛ አብ ያውረ ምስ በዓልቲ ቤቱ ራህዋን ኩሎም ደቁን። ስድራቤት ኢድሪስ በዓልቲ ቤቱ ራህዋን ምስ 3 ደቁን ዓብዱልሓሪም ወዲ 8 ዓመት፣ ፌሩዝ ጋል 6 ዓመት፣ ፈርዶዝ ጋል 4 ዓመትን ካብ አዘሴ ካምፕ ድሕሪ ምግዓዞም አብ ያውረ ጽቡቕ ገዛ ከምዝረኽቡ ይነግሩ። አዞም ቆሎ-ድማ ድር ገዝኦም ኣለልዮም ይርከቡ።

አሕመድ ምስ ስድራቤቱ ካብ አሰመራ ርእሲ ከተማ ኤርትራ አዩ መጸኢ። አብ አሰመራ አንዳጋራጅ ስለዝነበር ሸያጣይ መኪና ኮይኑ አዩ ዝሰርሕ ነፍ። ብድሕሪ አዚ አብታ ሃገር ዘይምርግጋእ ፖለቲካዊ ጸገማት ስለዝተፈትረ ንውሕስነቱን ውሕስነት ስድራብቱን ኪብል ምስ ኩሎም ስድራቤቱ ዝነበር ትካል ጋራጅ ገዲፉ ናብ ሱዳን ተሰዲዖ። ድሕሪዚ ከኣ ብሱዳንን ሊብያን ኣቢሉ ብሓገዝ ሓብራት ሃገራት ናብ ኒጀር ትባሃል ሃገር ተዓቑቡ። ብመንገዱ ሓብራት ሃገራት ከኣ ናብ ነዘርላንድ ናይ ዑቁባ ፍቓድ ተዋገዱ። አብዚ ሕጂ አዋን ከኣ አብ ነዘርላንድ ብሕጉስ መንፈስ ይነብሩ ኣለዉ። አሕመድ ቅድሚኡ ብዛዕባ ነዘርላንድ ኣፍልጦ ከምዘይነበር አንተኹን ግን ቡሉጽ፣ ውሑስ፣ ናጽነት ዘለዎ ዓዲ ኮይኑ ከምዝረኽቦ ይዛረብ።

ንመጻኢ አንታይ አዩ ዕላማ ኢድሪስ?

ደቁ ነብሶም ኪኢሎም ባዕሎም ናብ ቤት ትምህርቲ ምካድ ምስ ጀመሩ ብቐጠታ ስራሕ ኪሰርሕ አዩ ዝደሊ። ይኸበድ ደቅለል ዝኮነ ዓይነት ስራሕ ከምዘይጽግሞ ዋላ ውን ሓረስታይ ኮይኑ ምስራሕ ከምዘደልን አዩ ዝዛረብ ኢድሪስ። ንዝኮነ ስራሕ ከኣ ድሉው ከምዝኮነ አዩ ዝገልጽ።

VluchtelingenWerk
Noord-Nederland

Integratiekantoor De Fryske Marren
Midstraat 69, 8501 AE Joure

Telefoon 0513-435 075

joure@vluchtelingenwerk.nl
www.vluchtelingenwerk.nl

